

Javnaðarflokkurin vil hava fólkið burtur

Við hesi yvirskrift, ið fer um fleiri teigar, hevur »14. sept.« grein 21. mars. Orsøkin er, at tað av javnaðarflokkinum var vist á, hvussu litið umhuga og ofta illa undirbygd tey uppskot eru, sum tjóðveldisflokkurin leggur fram á ting.

Hesaferð var tað uppskoti um kannan av fólkaflýtingini. Uppskotið hevði hetta orðalag: »Landsstýrið verður heimilað at kanna fólkaflýtingar-spurningin, og at gjalda út-reiðslurnar av hesi kanning yri landskassanum. Henda lóg kemur í gildi beinanvegin.« Undirskriftað av Finnboğa Isaksen, Hanus við Høgadalá, Karsten Hoydal og Fredrik Hansen.

Í viðmerkingunum standa hesi orð: »Tjóðveldisflokkurin heldur tað verða bráðneyðugt, at landsstýrið beinan vegin setur í verk propaganda um tey veruligu viðurskiftini hjá føroyskum kvinnunum, sum eru burtur-staddar.«

Hetta er nú eitt alment dokument, sum varðveitt verður til allar tíðir, har føroyska kvinnan sum styttri ella longri tíð sókir sær útbúgving, ella arbeiði uttanfyri Føroyar verður umtalað soleiðis, at bráðneyðugt er at landsstýrið setur í verk propaganda um hennara liv og levna. Hetta uppskot var til viðgerar á Føroya lögtingi í árinum 1970.

Okkum vitandi hava føroyingar ikki havt ringt umdømi har teir hava verið — tvørturimóti eru teir sera væl umtóktir, avhildnir og virðir sum rættir menn. Tak til dómis danska handilsflotan, sum fyrri heilt stórar part er mannaður við føroyskum yvirmonnum. Hesir okkara sjómenn eru okkum og landi okkara til miklan heiður.

Í túsundatalið hava føroyingar nú í meira enn 100 ár róið út ella arbeiðið í Íslandi. Hesir menn og kvinnur hava verið við til at skapa varandi vinnubond millum Ísland og føroyingar, millum hesi nær skyldu fólki.

Nú í mong ár hava føroyingar í hundratalið veitt og arbeiðið í Grønlandi. Vit komu hagar sum fremmandafólk, og vóru grønlendingar rættiliga varnir í mong ár, og leingi gekk at vinna teirra vinalag. Men hesir okkara umboðsmenn hava vist slíkan uppførsil, at i dag eru føroyingar vælkomnir til Grønland, annaðhvørt teir koma sum veiðimenn, arbeiðsmenn ella gestir. Sjálvur var eg boðin til veitslu í Godthåb hjá føroyingafelag har, og var har komin saman ein hópur av ungum føroyingum, gentum og dreingjum, monnum og konum. Formaðurin fyrri grønlenska landsráðið var við í veitsluni; hann segði tá hesi orð: »Tí føroyingar kunnu vera stoltir av ungdommi tykkara, hann er eitt satt prýði yri sitt land.«

Eg var fyrri stuttum biðin um at halda røðu á einum danskum háskúla, har vanliga komu fleiri føroyskar gentur, eins og tað á henda skúla kom ungdom úr mongum øðrum londum. Við hesa samkomu segði fyrri-stoðumaðurin, at tær føroysku genturnar settu sín serliga dám á nemingaflokkin við sínum vakra og síðiliga verumáta og atferð.

Tað var út frá hesi míni vitan um føroyingar, sum styrti ella longri tíð læra, lesa ella starvast uttanfyri Føroyar, at eg segði, at tað sum tjóðveldisflokkurin í hesum máli hevði fest á blað, var betri óskrivað.

Hin spurningurin um at leggja so til rættis, at føroyingar kunnu fáa nærum alla útbúgving heima, og tá ein er búgvin

til at taka starv, at tað so er arbeiði bæði til menn og kvinnur er annar spurningur, og her hugsi eg, at tað man vera flest øllum greitt, at her er munur á hvat Føroya Javnaðarflokkur hevur lagt úr hondum og so tað Tjóðveldisflokkurin hevur avrakið.

Hesin flokkur hevur nú í mong ár havt menn á tingi, so hann hevur kunnað lagt sínar planir og gjørt sínar ætlanir. Tjóðveldisflokkurin fekk eisini sæti í landsstýrinum, og fekk har júst somu okir at umsitja, sum javnaðarflokkurin hevur umsitjið, tá hann hevur verið landsstýrisflokkur. Men her er tókumunur á. Meðan tjóðveldisflokkurin var væl umboðaður í landsstýrinum við tveimum monnum, noyðdust meira enn 1000 menn og kvinnur á hvørt um ár at leita burtur í onnur lond fyrri at søkja sær arbeiði. Men sjálvur um teir vóru uttan- di um alt hetta óskil, og hvødu nettupp hesi okir um hendi, rættu teir ikki hond frá síðu at bota um viðurskiftini, skipatalið og tonsatalið minkaði um ár, arbeiðsloysi vaks, fólkið gjørdist fátækari ár undan ári og var við at missa treysti og sjálv- áliti.

Løgtingið gav landsstýrinum heimild til at lána einar 40 milliónir til ein idnaðargrunn, men tjóðveldisflokkurin sum umsat hetta mál rørdi ikki hond frá síðu, læst ikki um vón, og skaffaði ikki eina krónu.

Ger so samanlikning: Formaður javnaðarflokksins P. M. Dam reisti málið um ein fløgu- grunn, og úrslitið var 60 mill- ónagrunnurin.

Tær seinastu milliónurnar av hesum pengum eru enn ikki brúktar, nú vit longu hava skap- að útvegir fyrri 54 milliónur afturat.

Fiskiskipabyggingin, sum undir tjóðveldis-landsstýrinum var heilt steðgað, kom aftur í gongd og heldur áfram sum ongantíð áður, so ongantíð í søguni hevur verið ein slíkur framtaks- hugur millum føroyingar sum hann er tað í dag.

Men vit søu greitt, at tað eru onnur okir, har føroyingar kunnu gera seg galdandi enn á havinum, men her tvørðið peningur og nógur peningur. Við samráðingum, skili og hegni er tað nú eydnast okkum at skapa ein idnaðargrunn sum í fyrstu atlogu verður at finansiera einar 30 milliónir. Hetta vil skapa grundarlag fyrri arbeiði til allar hendur eisini á landi — eisini fyrri kvinnur. Hetta er javnaðar- politikkur og í hesum er skil.

Næsta stigi var at Føroyar vórðu limir av Norðurlanda Ráðnum, har vit innan henda felagsskap nóg skjótari og nóg leittari kunnu fáa hjálp og vegleiðing til útbúgving av teim mongu okjum sum enn annað- hvørt liggja á láni ella eru ov litið útbúgd.

Javnaðarflokkurin er sjálv- andi fúsir til samarbeiði við allar flokkar og hevur í roynd og veru vist allan samarbeiðisvilja, sum vanliga gevur bestu úrslit. Men samarbeiði við ein flokk, ið onga stevnu hevur, og sum at dæma eftir tí, hann enn hevur

Noregs-nýtt v. Fridtjof Diesen

SPREKKER Í REGJERING- SAMARBEIÐET

synes ofte ved meningsforskjell mellom de forskjellige statsråder. Under en spesiell eiendomssak i Porsgrunn gikk det så vidt at Statsminister Borten måtte ta et helikopter for å undersøke saken personlig. I stortinget satte arbeiderpartiet fram mistillitsforslag og som vanlig reddet venstre regjeringen ute av knipen ved å stemme for regjeringen. Da ble resultatet som ventet 76 for og 74 mot.

UTENRIKSMINISTER LYG HAR IMIDLERTID

ikke vært heime, men på besøk i Romania og Bulgaria. Det er nå mulig at det blir livligere forbindelse med disse landa på mange felter. Handelen kommer til å øke i det begge land er interessert i hele fabrikkannlegg. Det er vel heller skjeldent at Norge får slike bestillinger. Kulturavtaler og bedre forbindelser med de såkalte øst-blokklanda kan bare hilse med tilfredshed. Ja, Lyng holdt til og med foredrag i både Romania og Bulgaria og det er skjeldent.

ARETS STØRSTE VINTER-BEGIVENHET

har funnet sted i Holmekollbakken ved deltakelse fra mange land. Skigutta fra øst forfulgte suksessen med russere og tyskere fra DDR. Bjørn Wirkola ble nr. 7 og dermed beste nordmann. Nei, nå må gamle Norge sannelig få pusten tilbake. —

I WORLD-CUP PA VOSS

var de franskmennene som gikk av med seieren. Men nordmennene gikk ikke med hodet av den grunn. Jacob Skarstein fra Bergen, vår hyggelige radiomann fra Bergen sto for et Vossa-program som oppveide enkelte sørgende over franskmennenes seir på skifronten.

FRA NORD-NORGE

kommer meldinger om veldige fangster av lodde. Tusener og atter tusener hektolitre med fangster kom inn til oppkjøperne og de kunne tilslutt ikke ta i mot mere. Sild-olje- og sildemel-fabrikken går for full drift. Og så blir det fiskestopp for noen dager og meldinger om ny mottaking.

JEG SYNES VI FAR NEVNE VAR HYGGE MANN

Leif Juster som fylte 60 år forleden med stor fest og omtanke for sine kolleger. Juster er virkelig en kunstner av format og har gått gradene oppover for å nå den posisjonen han har idag.

OG SKAL VI GA OVER GRENSEN TIL SVERIGE

så er det verdt å nevne at hele Nordens trubadur Evert Taube fylde 80 år den 12. mars med klabb og babb med hele nasjonen. Han er jo vår alles Evert.

vist i verki, — er midleysur — tað er ikki lætt, og er tað hetta vit finnast at og visa á, at nógv av tí sum í hesi tingsetu er komið fram frá tjóðveldis- flokkinum er heilt láturligt.

J. Fr. Oregard

VINTEREN VIL IKKE SLIPPE TAKET

så lett i år. Det blir nok snø til påske her i Østlandsområdet slik at de som holder seg fra fjellet kan ta seg en skitur.

OG SA KOM DEN TRISTE MELDING AT VÅR STORE DIKTER

Tarjei Vesås er død etter en tids sjukdom. Han kom på Rikshospitalet i Oslo, men ville vendet heim til sin gård Vinje i Telemark hvor han helst ville være. Han ble 72 år gammel og har et uvanlig rikt arbeidsliv bak seg. Han fikk som bekjent Veneziaprisen i 1953 for sin novellesamling »Vindane« og den nordiske prisen i 1964. Han gikk på Voss Folkehøgskole og begynte allerede da sin forfatter- virksomhet. Han kunne skrive for barn også. Det vitner boka »Per Bufaste« om. Etterhvert ble verkene større og mere dyplokkende. Tarjei Vesås var en taus og tenkende mann, men han kunne to opp å smile vimende. Jeg husker under en reise til København at jeg traff familien Vesås på toget. Der fikk jeg prate med Tarjei i flere timer. Han var trivelig og hyggelig mann og det ble en litteraturreise som sitter fast i sinnet for alltid. —

Tarjei Vesås arvet slektsgården i Vinje og folte seg knyttet til den. Her skapte han »Isslottet« et av hans største verker. Etter krigen skrev han »Huset i mørkete« og »Bleikeplassen«. Den førstnevnte symboliserer Norge under besettelsen.

Hans hustru Haldis Moren Vesås hører også til en av Norges mest kjente forfatterslekter og skriver utmerket sjøl, særlig lyrikk.

Tarjei Vesås vil bli stående i Norges historie som en av de største og mest begavede diktere.

REIÐARAVIRKI

HEILSOLA
Kolonial & útgerð

HERMETIKK

KLAMBURHANDIL
KLÆDNABÚÐ
SLEIPISTØÐ
SHELL-AVGREIÐSLA

DEILDIR:

SKALA SKIPASMÍÐJA &
HANDILSVIRKI, SKALA
Skipasmíð . Turkivirki . Handil

HANDELSHUSET

PESCADERO A-S
Strandgade 27A . København K
Tlf ASTA 1830 . Telex 5290

Pf. J. F. KJØLBRO

Klaksvík . Føroyar
Telefon 5489 . Telex 20
Telegramadr.: Kjølbros Klaksvík

STOYPRIGÓÐS
TIMBUR
BYGGI-TILFAR

KLAKKSVÍKAR
TIMBURHANDIL

Pf. J. F. KJØLBRO

Telefon: 5148 - 5255
Telgr.: Kjølbros, Klaksvík
Telex 20

Kasette bandupptakarar við radio

Beinleiðis upptøka. Er tað eitt program, tygum møgu liggja vilja varðveita, trýst á knappin, so hava tygum tað á bandi.

Komplett við mikrofon og bandi kr. 625,-.

Ringið ella skrivið — vit senda.

RADIOBÚÐIN, Runavík, telf. 7008

RADIO-EL Tórshavn, telf 1397

